

Zbrinjavanje radioaktivnog otpada

HRVATSKA MORA PRONAĆI RJEŠENJE

Željko Bukša

Hrvatska već desetljećima, unatoč svih pokušaja za to nadležnih institucija i tvrtki, ne uspijeva naći trajno rješenje za odgovarajuće zbrinjavanje svojeg niskoradioaktivnog i srednjouradioaktivnog otpada koji, što mnogi ne znaju, ne nastaje samo u NE Krško, već i u brojnim medicinskim i znanstvenim ustanovama, tvrtkama, vojsci i dr. (npr. starim radioaktivnim gromobranima i javljačima požara). Glavni razlog za to je strah često nedovoljno upućene javnosti da je riječ o opasnom objektu pa ga nitko ne želi u svojem kraju.

Sve je manje vremena za rješavanje problema niskoradioaktivnog i srednjouradioaktivnog otpada (NiS RAO) u Hrvatskoj jer se u nedostatku središnjeg nacionalnog skladišta, tzv. institucionalni NiS RAO čuva na brojnim mjestima njegovog nastanka što nije dobro rješenje. Istodobno, u privremenom skladištu NE Krško sve je manje mjesta za takav otpad koji nastaje tijekom rada postrojenja. Naime, radni vijek elektrane produljen je za 20 godina, do 2043. Zato bi za nekoliko

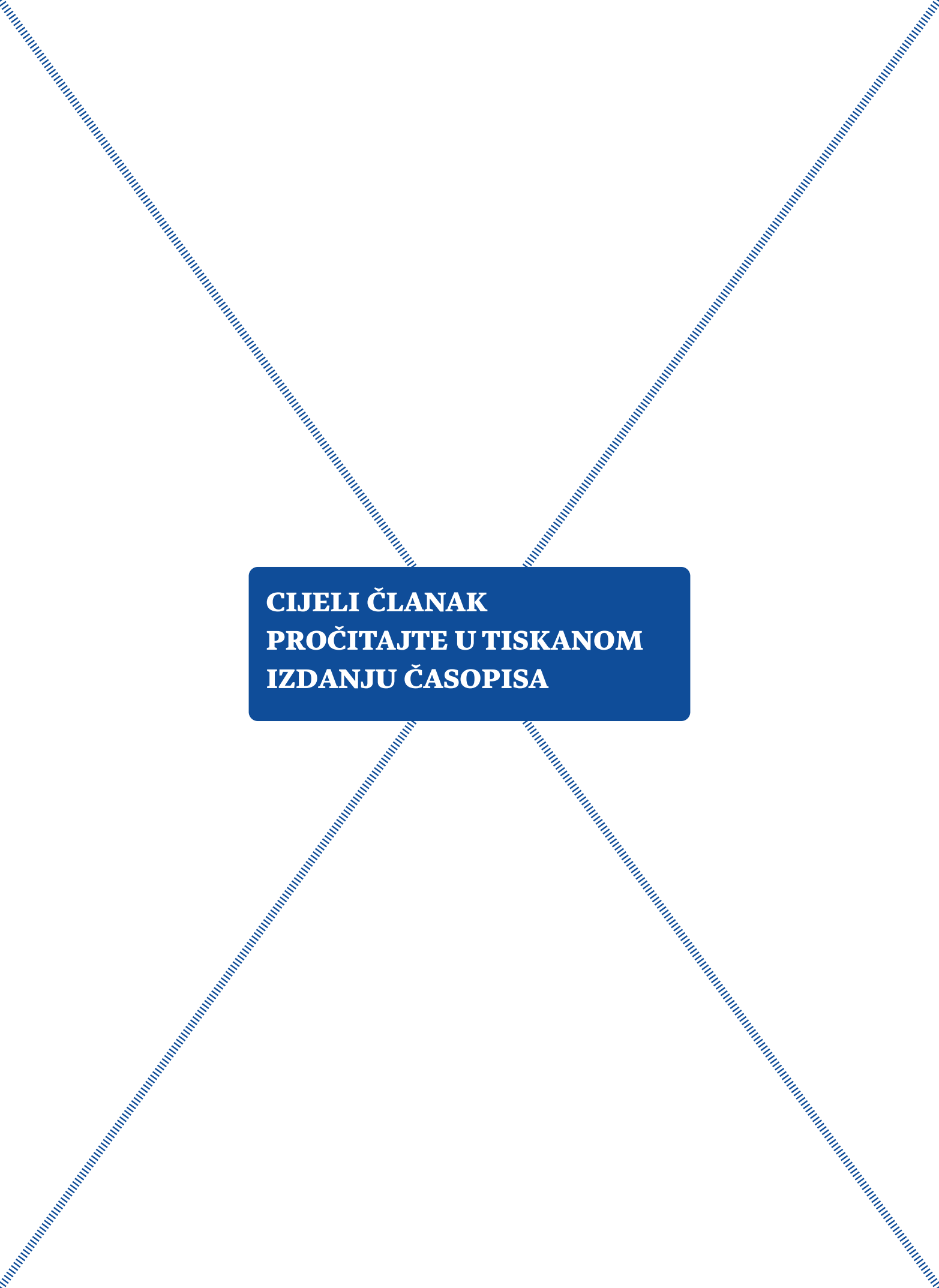
godina, ako Slovenija i Hrvatska u međuvremenu ne izgrade svoja skladišta i ne prebace do tada skupljeni NiS RAO, u pitanje mogao doći i nastavak rada elektrane! Ona Hrvatskoj osigurava oko 17% potrebne električne energije po povoljnoj cijeni, a takva postrojenja su poznata kao jedan od najčišćih izvora električne energije u kontekstu globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena.

GDJE SMJESTITI SKLADIŠTE?

Protivnici gradnje hrvatskog skladišta za radioaktivni otpad (RAO) često predlažu da bi ga trebalo zbrinuti negdje u inozemstvu, prije svega u Sloveniji. No, tijekom 2019. godine slovensko-hrvatski koordinacijski odbor analizirao je pravne, financijske, tehničko-tehnološke i sigurnosne uvjete pod kojima bi se mogao provesti projekt zajedničkog odlagališta NiS RAO-a u Vrbini nedaleko od NE Krško. Međutim, dogovor nije postignut jer Slovenija, kako je krajem 2019. godine izjavio ministar zaštite okoliša i energetike dr. sc. Tomislav Čorić, ne pristaje da se u budućem skladištu, osim hrvatskog dijela RAO-a iz NE Krško, skladišti i institucionalni RAO koji nastaje u Hrvatskoj. Varijanta skladištenja, odnosno odlaganja u kojem se rješava tek dio hrvatskog problema, dakle samo otpad koji nastaje u NE Krško, za Hrvatsku nije dugo-

▼ Pogled iz zraka
na NE Krško i
nasade jabuka

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**